

Uluslararası VİZYON Üniversitesi Yayınları

International VISION University Publications

PEDAGOJİK PSİKOLOJİ

Doç. Dr. Müedin KAHVECİ

2023 Gostivar, Kuzey Makedonya, North Macedonia

PEDAGOJİK PSİKOLOJİ – PEDAGOGIC PSYCHOLOGY

Yazar – Author

Doç.Dr. Müedin KAHVECİ

Yayımcı - Publisher

Uluslararası VİZYON Üniversitesi - Gostivar, Kuzey Makedonya
International VISION University – Gostivar, North Macedonia

Editör - Editor

Prof. Dr. Fadil HOCA

Denetleyenler – Reviewers

Prof.Dr. Musa MUSAI – Tetova Devlet Üniversitesi – State University
of Tetovo

Doç. Dr. Suat KOL – Sakarya Üniversitesi – University of Sakarya

Bilgisayar Tasarımı – Design

Dr. İlker ALİ

Mr. Yekin Abaz

Nurullah İSMAİL

Lektör – Lector

Mr. Ersin Kerala

Basımevi – Printing House

Print Factory DOOEL Skopje

Yayın yeri ve yılı – Place and year of publication: Gostivar – Kuzey
Makedonya/ Gostivar – North Macedonia, 2023

2. Baskı – 2nd Edition

Tiraj - Edition: 500

İçindekiler

ÖNSÖZ	7
Giriş.....	10
1. PEDAGOJİ VE PSİKOLOJİ İLİŞKİSİ	12
1.1 Bireyin Gelişiminde Eğitim Süreci	13
1.2 Eğitim ve Psikoloji İlişkisi	14
1.3 Eğitim Psikolojisinin Doğası.....	16
1.4 Eğitim Psikolojisi ve Öğretmen Sorumlulukları	18
1.5 Eğitim Psikolojisinin Uğraş Alanları	19
2. GELİŞİMİN TEMEL KAVRAMLARI	21
2.1 Gelişimin Temel Kavramları.....	28
2.2 Gelişimin Temel İlkeleri	30
2.3 Gelişim Alanları	33
2.4 Gelişim Dönemleri	34
2.5 Gelişim Ödevleri	37
2.6 Fiziksel Gelişim.....	39
2.7 İlk Çocukluk Döneminde Fiziksel Gelişim	48
(Temel Hareketler Dönemi 2-7 yaş).....	48
2.8 İkinci Çocukluk Döneminde Fiziksel Gelişim	53
(Özelleşmiş Hareketler Dönemi 7-14 yaş).....	53
2.9 Ergenlik Döneminde Fiziksel Gelişim	55
2.10 Piaget'in Bilişsel Gelişim Kuramı.....	56
2.11 Psikososyal Gelişim	66
3. KİŞİLİK GELİŞİMİ.....	73
3.1 Kişilik.....	73

3.2 Kişilik Gelişimini Etkileyen Faktörler	76
4. KİŞİLİK KURAMLARI.....	80
4.1 Psikoanalitik Kuramlar.....	80
4.1.1 Topografik Kuram.....	80
4.1.2 Yapısal Kuram.....	82
4.1.3 Psikoseksüel Gelişim Kuramı	84
4.2 Erikson'un Psikososyal Gelişim Kuramı	85
4.3 Carl Jung	94
4.4 Alfred Adler	96
4.5 Karen Horney	98
4.6 Öğrenme Kuramları.....	100
4.7 Davranışçı Kuramlar	100
4.8 Albert Bandura Kuramı.....	103
4.9 İnsancı (Hümanist) Kuramlar.....	128
4.10 İnsancıl Kuramın Öğretim İlkeleri	130
4.11 Carl Rogers ve Fenomenolojik Kuram:	131
5. ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ	136
5.1 Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler.....	136
5.2 Davranışçı Öğrenme.....	139
5.2.2 Edimsel Koşullanma	141
5.3 Sosyal Öğrenme Kuramı	143
5.4 Modelden Öğrenme.....	146
5.5 Taklit Yoluyla Öğrenme.....	146
5.6 Gözlem Yaparak Öğrenme.....	146
5.7 Gestalt Öğrenme Kuramı	147
5.8 Bilgi İşleme Modeli.....	151
5.9 Zekâ.....	155

6. EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ÇAĞDAŞ PERFORMANSLAR	170
6.1 Aktif Öğretim	170
6.2 Öğretimde yenilikçilik.....	171
6.3 Öğrenci Merkezli Eğitim.....	172
6.4 Aktif Öğretim Teknikleri	175
6.5 Etkilişimli Öğretim.....	177
6.6 Çevrimiçi Eğitim ve Uzaktan Eğitim	179
6.7 Probleme Dayalı Öğrenme	180
6.8 Proje Tabanlı Öğrenme	181
7. SINIFTA MOTİVASYON	184
7.1 Motivasyonun Özellikleri.....	184
7.2 Motivasyon Kaynakları	185
7.3 Motivasyon Teorileri.....	186
7.4 Sınıfta Motivasyon	187
8. SINIF YÖNETİMİ	193
8.1 Okul ve Sınıf Kavramı	193
8.2 Sınıf Yönetimi	193
8.3 Sınıf Yönetimi Modelleri	194
8.4 Sınıf Yönetiminde Öğretmenin Rolü	196
8.5 Sınıfta İstenmeyen Davranışların Yönetimi	197
KAYNAKÇA - BIBLIOGRAPHY	202

KAYNAKÇA - BIBLIOGRAPHY

- Ada, Ş., & vd. (2013). Öğretmenlerin motivasyon etkenleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(3), 151-166.
- Akdoğan, R. (2019). *Eğitim Psikolojisi (Ünite 5)*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Aktaş, N. (2016). Lise Öğrencilerinin motivasyon kaynakları ve karar verme stratejileri. *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Programları Yüksek Lisans Tezi*.
- Avanoğlu Kızıltepe, Z. (2007). *Öğretişim / Eğitim Psikolojisine Çağdaş Bir Yaklaşım*. İstanbul: Epsilon Yayınevi.
- Aydın , B. (2005). *Eğitim Psikolojisi (Gelişim ve Öğrenme)*. Nobel Yayıncılık.
- Babaoğlu, E., & Yıldırım, C. (2011). Sınıf öğretmenlerinin kullandığı sınıf yönetim modelleri. *E- Journal Of New World Scienses Academy*, 6(2), 1636-1650.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Prentice-Hall, Inc.
- Baymur, B. (2012). *Genel Psikoloji*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Bjorklund, D., & Blasi, C. (2011). *Child and Adolescent Development: An Integrated Approach 1st Edition*. Wadsworth Publishing.
- Borich, G., & Tombari, M. (1997). *Educational psychology: A contemporary approach (2nd ed.)*. Longman. Addison Wesley L.
- Burger, J. (2006). *Kişilik (Çev: İnan Deniz Erguvan Sarıoğlu)*. İstanbul: Kaknüs Yayınları.

- Çelen, N. (1999). *Öğrenme Psikolojisi*. İstanbul: İmge Kitapevi Yayınları.
- Craig, G., & Baucum, D. (2002). *Human Development (9th Edition)*. Upper Saddle River, NJ : Prentice-Hall.
- Cüceloğlu, D. (1991). *İnsan ve Davranışı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Driscoll, M. (1994). *Psychology of learning for instruction*. Boston: Allyn and Bacon.
- Ellis Ormrod, J. (2014). *Educational Psychology: Developing Learners, 8th Edition*. Pearson.
- Ellis Ormrod, J., & Jones, B. (2018). *Essentials of Educational Psychology: Big Ideas To Guide Effective Teaching, 5th Edition*. Pearson.
- Ellis, A., Abrams, L., Abrams, M., & Nussbaum, A. (2009). *Personality theories : critical perspec*. Los Angeles: Sage.
- Ergen, Y. (2016). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim becerileri akademik iyimserlikleri ve mesleki bağlılıkları arasındaki ilişki, . *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Eğitimi Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, Doktora Tezi*.
- Feldman, R. (2010). *Understanding Psychology*. McGrawHiI.
- Flynn, J. (1987). Massive IQ gains in 14 nations: What IQ tests really measure. *Psychological Bulletin*, 101(2), 171–191.
- Frager, R., & Fadiman, J. (1984). *Personality and Personal Growth*. HarperCollins.
- Hurrelmann, K. (1988). *Social Structure and Personality Development: The Individual*. Cambridge University Press.
- İlgar, Ş. (2004). Motivasyon aktiviteleri ve öğretmen. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 211-222.
- Kahveci , M. (2017). Families in Crisis. *VISION-International Referred Scientific Journal*, 2(2), 129-139.

- Kahveci, M. (2018). Correlation of Emotional Intelligence and Positive Psychology. *VISION-International Refereed Scientific Journal*, 3(1).
- Kahveci, M. (2018). Pedagogical Mediation-Mediation as a communication concept. *Univerzitetska misao - časopis za nauku, kulturu i umjetnost*, 17, 125-135.
- Kahveci, M. (2018). *Psihoanalitički Studiji o Izvorima Kreativnosti Kod Lidera u III Milenijumu*. Novi Pazar: Departman Pedagoško-Psiholoških Nauka, University of Novi Pazar.
- Kahveci, M., & Baki, E. (2023). The Effect Of Depression And Anxiety In Children. *International Scientific Journal Vision*, 8(1), 25-40.
- Kahveci, M., & Dursun, A. (2022). Play Therapy: A Conceptual Assessment Of Methods And Tools. *International Scientific Journal Vision*, 7(1), 83-91.
- Kahveci, M., & Sabani, Y. (2023). Adjustment and Behavior Problems in Children. *International Scientific Journal Vision*, 8(2).
- Kahveci, M., & Tuner, T. (2022). Anxiety Disorder And Psychological Factors In Adolescents. *International Scientific Journal Vision*, 7(2), 31-47.
- Kaptan , F., & Korkamaz, H. (2001). Fen eğitiminde probleme dayalı öğrenme yaklaşımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* , 186-187.
- Kaya, A. (2007). *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: Pagem A Yayıncılık.
- Luthans, F. (1989). *Organizational Behavior. 5th Edition*. New York: McGraw-Hill Inc.
- Özdemir, O., Özdemir, P., Kadak, M., & Nasıroğlu, S. (2012). Kişilik gelişimi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4(4), 566-589.
- Pervin, L., & Cervone, D. (2010). *Personality: Theory and Research*. Wiley.

- Plotnik;, R., & Kouyoumdjian, H. (2014). *Introduction to psychology*. Belmont, CA, USA: Belmont, CA, USA : Wadsworth Cengage Learning, [2014].
- Reynolds, W., & Miller, G. (2003). *Educational psychology*. New York: John Wiley & Sons.
- Sağlam Arslan, A., Devecioğlu Kaymakçı, Y., & Arslan, S. (2009). Alternatif ölçme-değerlendirme etkinliklerinde karşılaşılan problemler: Fen ve teknoloji öğretmenleri örneği. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 1-12.
- Sak, U. (2019). *Eğitim Psikolojisi (Ünite 4)*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Selimi, A., & Üseini, A. (2019). Yenilikçi Eğitim ile Dijital Yetkinlik ve Girişimcilik Becerilerinin Geliştirilmesi - Kuzey Makedonya Örneği. *ICEB'19 - International Congress of Economics and Business*.
- Selimi, A., Saracevic, M., & Rushiti, A. (2018). İnteraktif matematik eğitiminde multimedya cihazların önemi–Makedonya örneği. In *Balkan Eğitim Araştırmaları* (pp. 31-41).
- Selimi, A., Saracevic, M., & Useini, A. (2020). Impact of using digital tools in high school mathematics: A case study in North Macedonia. *Universal Journal of Educational Research*, 8(8), 3615-3624.
- Sezer, Ş. (2017). Öğretmenlerin sınıf yönetimi tutumlarının öğrencilerin gelişimi üzerindeki etkileri: fenomenolojik bir çözümleme,. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 534-549.
- Sezer,Ş.(2017).öğretmenlerin sınıf yönetimi tutumlarının öğrencilerin gelişimi üzerindeki etkileri: fenomenolojik bir çözümleme,. (n.d.). *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*,33(2):., 33(2), 534-549.

- Sotiroska Ivanoska, K., & Kahveci, M. (2016). Leadership challenges in the modern workplace: culture specific aspects. *International Social Sciences Congress of Turkish World*. Gostivar.
- Sotiroska Ivanoska, K., Kahveci, M., & Filipovski, Z. (2019). The Role Of The Family Context In The Development Of Leadership Skills. *Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kongresi (ISRC)*. Gostivar.
- Stajkovic, A., & Luthans, F. (1998). Social Cognitive Theory and Self-Efficacy: Going Beyond Traditional, Motivational and Behavioral approaches. *Organizational Dynamics*, 26(4).
- Terman, L., & Dennis, W. (1916-(1948)). *The measurement of intelligence - Readings in the history of psychology (Ed.)*. Appleton-Century-Crofts.
- Tınaz, P. (2000). *Organizasyonlarda Etkili Öğrenme Stratejileri*. İstanbul: Mess Yayınları.
- Topses, G. (2005). *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Uyulgan, M., & Akkuzu, N. (n.d.). Öğretmen adaylarının akademik içsel motivasyonlarına bir bakış. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(1), 7-32.
- Vatansever Bayraktar, H. (2015). Sınıf yönetiminde öğrenci motivasyonu ve motivasyonu etkileyen etmenler. *International Periodical For The Languages Literature and History of Turkish*, 10(3).
- Yüksel, G. (. (2015). *Yaşam boyu gelişim (13.Basımdan çeviri)*. Ankara: Nobel.
- Сардоска, Е., Сотироска-Иваноска, К., & Кахвеци, М. (2019). Желбата Да Се Застане Зад Лидерот: Перципирање На Квалитетот На Односот На Примерните Следбеници Со Лидерот, (The willing to stand up to the leader: exemplary followers` Perceptions of relationship quality with leaders). *Психологија: наука и практика*.

Uluslararası Vizyon Üniversitesi – Kuzey Makedonya, Gostivar, Dekanlık Kurulu kararıyla bu kitap Üniversite ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје
37.015.3(035)
KAHVECİ, Müedin
Pedagojik psikoloji / Müedin Kahveci. - 2. изд. - Gostivar :
Uluslararası Vizyon Üniversitesi, 2023. - 207 стр. : илустр. ; 25 см
Регистар. - Библиографија: стр. 202-206
ISBN 978-608-66979-1-4
а) Педагошка психологија -- Прирачници
COBISS.MK-ID 61006341

Copyright: © 2023 by International Vision University, Gostivar, North Macedonia.

All right reserved.

No part of this book may be printed, reproduced or distributed by any electronical, optical, mechanical or other means without the written permission of International Vision University.